वाच सखे किमेतत् । चित्रग्रीवोऽवदत् । सखेऽस्माकं प्राक्तनजन्मकर्मणः फलमेतत् ।

यस्माच्च येन च यथा च यदा च यच्च यावच्च यत्र च शुभाशुभमात्मकर्म ।
तस्माच्च तेन च तथा च तदा च तच्च तावच्च तत्र च विधातृवशादुपैति ॥

5 यतः । रोगशोकपरीतापबन्धनव्यसनानि च ।
आत्मापराधवृक्षाणां फलान्येतानि देहिनां ॥ ३५ ॥

एतच्छ्रुत्वा हिरण्यकश्चित्रग्रीवस्य बन्धनं छेत्तुं सत्वरमुपसर्पति । चित्रग्रीव उवाच । मित्र मा मैवं । अस्मदाश्रितानामेषां तावत् पाशांश्छिन्धि । हिरण्यकोऽप्याह । अहमल्पशक्तिर्दन्ताश्च मे कोमलाः । तदेतेषां पाशांश्छेत्तुं
10 कथं समर्थः । तद्यावन्मे दन्ता न त्रुट्यन्ति तावद्भवतः पाशं छिनद्मि । तदनन्तरं यावच्छक्यमन्येषामपि बन्धनानि छेत्स्यामि । चित्रग्रीव उवाच । अस्त्वेवं । तथापि यथाशक्त्येतेषां बन्धनान्यपनय । हिरण्यकेनोक्तं । आत्मपरित्यागेन यदाश्रितानां रक्षणं तन्नीतिविदां न संमतं ।

यतः । आपदर्थे धनं रक्षेद्दारान् रक्षेद्धनैरपि ।
15 आत्मानं सततं रक्षेद्दारैरपि धनैरपि ॥ ३६ ॥

अन्यच्च । धर्मार्थकाममोक्षाणां प्राणाः संस्थितिहेतवः ।
तान् निघ्नता किं न हतं रक्षता किं न रक्षितं ॥ ३७ ॥

चित्रग्रीवोऽवदत् । सखे हिरण्यक नीतिस्तावदीदृश्येव । किंत्वहमस्मदाश्रितानां दुःखं सोढुं सर्वथासमर्थः ।

20 यतः । धनानि जीवितं चैव परार्थे प्राज्ञ उत्सृजेत् ।
सन्निमित्ते वरं त्यागो विनाशे नियते सति ॥ ३८ ॥

अयमपरश्चासाधारणो हेतुः ।